

spørgsmålet om forholdet mellem instruktør og skuespiller. Alternativet synes at være enten at betragte skuespilleren som en intelligent medarbejder (Truffaut, Kosinzev, Wolf) eller som slet og ret materiale (Fellini, der ikke lader nogen skuespiller læse drejebogen på forhånd, Staudte og Antonioni: „En eneste person sammensmelter de forskellige elementer, en film er sammensat af, og er i stand til at forudse resultatet af denne sammensmeltning: instruktøren. Skuespilleren er et af disse elementer, ofte ikke engang det vigtigste“). Disse forskellige holdninger afspejler sig også i forholdet til musikken og montagen. Nogle opfatter musikken som et forræderisk element mod billedet (Buñuel, Antonioni), hvorimod andre tillægger den stor rytisk og emotionel betydning (Truffaut: „Uden musik ville der for mig mangle noget i en film“). For nogle er montagen på forhånd nøje planlagt (Staudte, Buñuel, og Fellini: „Mine film opstår ikke i klipperummet, men i kameraet“), andre bruger lang tid på den endelige montage og ændrer derved mange detaljer i filmen (Truffaut, Kosinzev).

Det er, med undtagelse af Truffaut-interviewet, ikke det indtryk, man får af den enkelte instruktør, som interesserer ved gennemlæsningen af bogen, men snarere det faktum, at man her for en gangs skyld får lejlighed til at *sammenligne*, hvor forskelligt de enkelte instruktører ser på den arbejdsproces, som hedder at skabe en film. I så henseende er „Wie sie filmen“ et ret enestående dokument.

Karen Jones.

Hun kan også skrive

Asta Nielsen: „Den tiende muse“, Gyldendal 1966.

I efteråret 1966 vendte *Asta Nielsen* tilbage til os. Hun blev 85 i september, museet viste den hidtil mest komplette Asta Nielsen-serie i løbet af efteråret, man optog en film om og med hende, og hendes memoirer blev genudsendt i en udgave, hvor der i forhold til førsteudgaven fra 1945-46 var tilføjet et kapitel om hendes møde med *Hilser*.

Det er ofte med en flov fornemmelse, at man læser skuespillererindringer. De er hyppigt trivielle selvoptagede beretninger bygget over læsten „berømte mennesker, der har mødt mig“. Men hverken som skuespillerinde eller som memoireforfatter ligner Asta Nielsen andre, og det er de samme kvaliteter, man beundrer hos hende som skuespillerinde og skribent. Hun skriver med fin balance mellem alvor og humor. Hun kan være medfølelse, men aldrig sentimental. Og selvom hun ikke lægger skjul på, at hun er blevet feteret, så skildrer hun alle gunstbevisningerne uimponeret, og man mærker, at al den megen virak inderst inde aldrig har haft så stor betydning for hende. Bogen viser først og fremmest, at hun har taget sit arbejde alvorligt, og hun har holdt alt det ude, som hun med rette har ment ikke vedkom andre. „Den tiende muse“ er med til at uddybe billedet af vor største filmskuespillerinde, og det er godt, at den nu atter er tilgængelig.

Ib Monty.

FILMINDEX LXXXIII OLE ROOS - AF LUISE ROOS

- I KØ FORAN LIVET. Prod.: Minerva-Film for Bikuben i samarb. med Arbejdsmarkedskommissionen, 1958. M. og I.: Theodor Christensen. Ass.: Ole Roos. F.: Jørgen Juul Sørensen. Mu.: Børge Roger-Henrichsen. Speaker: Kjeld Jacobsen.
- OVER ALLE GRÆNSER. Prod.: Svend Aage Lorentz, 1958. M. og I.: Svend Aage Lorentz. Ass.: Yelva Bendtsen, Yrsa Lorentz og Ole Roos. F.: Henning Bendtsen. Mu.: Børge Roger-Henrichsen. Medv.: Helle Virkner, Holger Juul Hansen, Tove Maës, John Wittig, Ebba Amfeldt, Louis Miehé-Renard, Jakob Nielsen, Annelise Demuth, Børge Møller Grimstrup, Thorkild Demuth, Michael Glynn, Carl Johan Hviid m. fl. Pr. 7.3. 1958. Scala, Bella, Triangel, Merry, Colosseum, Rialto.
- BARE EN PIGE. Prod.: Minerva-Film for Dansk Kvindesamfund, 1959. I. og M.: Theodor Christensen. Ass.: Ole Roos. F.: Rolf Rønne. Speaker: Kjeld Jacobsen.
- PANIK I PARADIS. Prod.: Hagen Hasselbalch, 1960. I.: Hagen Hasselbalch. Ass.: Ole Roos. M.: Tørk Haxthausen, Hagen Hasselbalch og Børge Høst. F.: Hagen Hasselbalch. Mu.: Erik Fiehn. Medv.: Alf Kjellin, Katarina Hellberg, Mogens Brandt, Dirch Passer, William Brühl, Helge

- Kjærulff-Schmidt, Kirsten Olsen, Vivi Ancher, Olaf Ussing, Poul Møller, Ego Brønnum-Jacobsen, Erik Fiehn, Johannes Allen, Tæx Ilden, Finn Methling, Peter Kitter, Henrik Antonsen. Pr. 18.10.1960. Dagmar.
- A CITY CALLED COPENHAGEN. Prod.: Statens Filmcentral for Ministeriernes Filmudvalg, Kbh.s Kommune og Kbh.s Havnevesen, Minerva-Film, 1960. I.: Jørgen Roos. Ass.: Roger Maridia og Ole Roos. M.: Jørgen Roos og Roger Maridia. F.: Jørgen Roos. Mu.: Arkiv. Speaker: Osvald Helmuht.
- DANISH DESIGN. Prod.: Statens Filmcentral for Landsforeningen Dansk Kunsthåndværk og Dansk Kulturfilm, Minerva-Film, 1960. I. og M.: Jørgen Roos. Ass.: Jette Kehlet og Ole Roos. F.: Henning Kristiansen. Mu.: Max Brühl. Speaker: Herbert Gottesmann.
- ENDEN PÅ LEGEN. Prod.: Statens Filmcentral for Dansk Kulturfilm, Laterna Film, 1960. I. og M.: Theodor Christensen. F.: Rolf Rønne. Klip: Ole Roos. Speaker: Henning Skaarup, Gunnar Hansen, Niels-Christiansen.
- VEJEN TIL SARTANO. Prod.: Statens Filmcentral for Mellemløkeligt Samvirke, Bikuben, Undervisningsministeriet og UNESCO, Laterna Film,